
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

התערבות קוגניטיבית תפקודית FUN COG בריפוי בעיסוק לילדים עם הפרעות קשב וריכוז (ADHD) - 99872

תאריך עדכון אחרון 12-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ריפוי בעיסוק

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רותי טראוב בר-אילן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Ruthie.traub@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שני 11:00-12:00 בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתמקד בהבנת הגורמים והמנגנונים הביו-פסיכו-סוציאליים המשפיעים על תפקוד, השתתפות, בריאות, רווחה ואיכות חיים של ילדים עם ADHD ומשפחתם. על בסיס ידע זה הקורס יעסוק בהבנת ערוצי השינוי המרכזיים בהתערבות ה-Fun-Cog: קידום מודעות, רכישת אסטרטגיות ניהוליות והתאמות סביבה לצד קידום מטרות תפקודיות, לשם פיתוח וטיפול יכולת לניהול בריאות, ושיפור ממסגלות תפקודית ואיכות חיים של הילד והוריו.

מטרות הקורס:

1. הכרת הבסיס הביו-פסיכו-סוציאלי ל-ADHD בהלימה עם מודל ה-ICF של ארגון הבריאות העולמי וההשלכות התפקודיות של ההפרעה.
2. העמקה במודלים תיאורטיים להבנת המהות הניהולית (Functions Executive) והליקויים השכיחים בתפקודים ניהוליים בקרב אנשים עם ADHD
3. הכרות עם תפקיד הרופא - הליך האבחון והטיפול הפרמקולוגי ב-ADHD
4. הכרות המודלים העומדים בבסיס ה-Fun-Cog ומהווים תשתית לעקרונות ההתערבות: מודל הקשר המכוון בטיפול (al et Taylor- IRM)
מודל העיסוק האנושי (MOHO: al et Kielhofner)
מודל ה-SDT (Deci & Ryan)
מודלים לשיקום קוגניטיבי בריפוי בעיסוק (מודעות, הגישה הרב הקשרית, אימון תפקודי והתאמות סביבה).
5. הכרת פרוטוקול ההתערבות של ה-Fun-Cog
הכרת ערוצי שינוי ועקרונות ההתערבות
הכרת יחידות ההערכה, יחידות ההתערבות והרציונל בבחירת שלבי/רצף הטיפול והתאמתו להורה/ים וילדם על בסיס חשיבה קלינית.
6. והתערבות בהערכה תרבותיים והיבטים 6.Cog-Fun

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לסטודנטים יהיה ידע רב שיאפשר חשיבה קלינית עדכנית בטיפול במשפחות עם ADHD
- א. הסטודנטים ידעו לתאר את התפקוד הנצפה של הילד על פי גורמים באדם, בעיסוק ובסביבה.
- ב. הסטודנטים ידעו לנתח את הפרופיל האקזקוטיבי של ילדים שונים עם ADHD.
- ג. הסטודנטים ידעו להעלות השערות אודות גורמים נוספים על המרכיב הנוירו- הביולוגי האקזקוטיבי, להתנהגות הנצפית אצל הילד (גורמים תרבותיים, מאפיינים בגורמי אדם וקומורבידיות עם מצבי בריאות נוספים).
- ד. הסטודנטים ילמדו להעלות השערות אודות גורמים מקדמים או חסמים של הורים ביישום ההתערבות.
- ה. הסטודנטים ידעו לנתח את עקרונות ההתערבות המנחים את המטפל בטיפול ספציפי (קשר טיפולי מכוון, שימוש באסטרטגיות, אימון תפקודי, התאמות סביבה, הצבת מטרות ועוד)
- ו. הסטודנטים ידעו לנתח את פרופיל התקשורת המכוונת של מטפל וכן של עצמם באינטראקציות טיפוליות וכן לזהות אירועים קריטיים בטיפול בעלי פוטנציאל לקידום או פגיעה בהתערבות.
2. הסטודנטים יוכלו, על סמך ידע שיוקנה להם בקורס לצרוך באופן ביקורתי מידע אודות התערבויות ב-

תפקוד קידום-בעיסוק הריפוי למקצוע הרלוונטי באופן ההתערבויות תוצרי את ולהעריך ADHD בריאות ואיכות חיים של ילד ומשפחתו.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: קורס פרונטלי, דיון בחומרי קריאה שיציגו את הבסיס התיאורטי וכן ראיות מן המחקר הנרחב אודות הגישה, צפייה בסרטים ודיון על תיאורי מקרה / במידה ויהיה צורך- ניתן לבצע כקורס מקוון אשר יועבר באמצעות הרצאות בזום

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הבסיס התיאורטי להבנת המנגנונים הביו-פסיכו-סוציאליים בבסיס ה ADHD והשלכות על תפקוד, השתתפות, רווחה, איכות חיים, וזהות עיסוקית.
2. הכרת מודלים תיאורטיים הנמצאים בבסיס ההתערבות ומהווים את התשתית לערוצי השינוי ועקרונות ההתערבות של ה Fun-Cog (שילוב מודלים מוטיבציוניים- SDT, ומודלים כללים בריפוי בעיסוק וספציפיים בריפוי בעיסוק- עיסוק אנושי, קשר מכון, גישות קוגניטיביות לשיקום, מודל ההחלמה)
3. חשיבה קלינית; הערכה, תקשורת טיפולית מכוונת הורה-ילד-מטפל, הצבת מטרות טיפול, הקניית אסטרטגיות ניהוליות ורצף ההקניה, עיצוב והתאמת סביבה ומטלה, קידום שפה חיובית, קידום מודעות, קידום מסוגלות תפקודית.

חומר חובה לקריאה:

- Maeir, A., Traub Bar-Ilan, R., Kastner, L., Fisher, O., Levanon-Erez, N., & Hahn Markowitz, J. (2018). An Integrative Cognitive-Functional (Cog-Fun) Intervention Model for Children, Adolescents, and Adults with ADHD. In Eds. N. Katz & J. Toglia Cognition, Occupation, and Participation Across the Lifespan: Neuroscience, Neurorehabilitation and Models of Intervention in Occupational Therapy. Ch. 20 (pp. 335-386). Bethesda, MD: AOTA Press.

חומר לקריאה נוספת:
רשימה תפורסם בנפרד

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 40 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 10 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

10% הגשת תרגילים- סיכום מאמרים (חובה להגיש על 3 מאמרים לאורך הקורס)

40% הצגת נושא במליאה

50% הגשת עבודה מסכמת

פירוט יינתן עם פתיחת הקורס:

1. על דרישות ואופן ההצגה והעבודה בקבוצות/זוגות

2. הגשת סיכומי מאמרים לקראת שיעורים

מועד הצגות במליאה: 6.6, 13.6, 20.6

מועד הגשת מטלה מסכמת בקורס: 15.7.2023

ציון עובר בקורס: 65